

Janus skald 100 ár

Innihald:

Fátæksligar vóru umstøðurnar
Samroða við Christian Djurhuus

»Sonur mín, vara teg fyrri skaldinum«
eftir Janus Kamban

Tann viðfarni yrkjarin
eftir Hanus Andreassen

Skaldabrøður — Havnarmenn
eftir William Heinesen

J.H.O. Djurhuus

26. februar vóru 100 ár liðin síðan okkara stóra skald, J.H.O. Djurhuus, Janus, varð borin í heim.

Janus var sonur Elsu Mariu Poulsen og Óla Jákup Djurhuus. Hesin var sonur Juliannu Malenu Ole Jacobsdatter og Hans Andreas Djurhuus, sonur Jens Hendrik Djurhuus, Sjóvarbóndan, í Kolla-firði. Hesin var sonur Johan Chr. Djurhuus, sum aftur var sonur prestin Chr. Jensen Djurhuus, sum kom til Føroya í 1738.

Janus hevði fyra systkin: Hans Andreas, Christian, Armgard og Poul Juul.

Studentsprógv tók Janus í 1900 og juridiskt embætisprógv í 1911. Var yvirrættarsakforari í Danmark, flutti til Føroya í 1922. Flutti til Danmarkar aftur í 1929, har hann búði til 1938. Tá kom hann aftur til Føroya og var sakforari til hann doyði 31. august 1948.

Skaldaverkini:

Yrkingar, 1914
Yrkingar, okt útgáva, 1923
Verjurøða Sokratessar
Kriton — Faidon, 1931
Nýggjar yrkingar, 1938
Platon, Symposion — Georgyas, 1938
Carmina, yrkingasavn, 1941
Moriendo, 1944
Illiónskvæði, 1967
Føroyske Dikte, yrkingar umsettar til norskt, 1980

Umhvørvið

Í heimsins minsta høvuðsstaði, í býlinginum niðri við Eystaru vág, millum sandin, ána og Gongina vórðu skaldabrøðurnir Hans Andreas og Janus bornir í heim. Vestanfyrri Havnará, norðan fyrri Knútsstovu, eystanfyrri Dandastovu, stóð barnaheim teirra, Aarstova, eini vanlig hús eftir tatiðarmeti.

Christian Djurhuus, sum vaks upp í Ólastovu, nr. 157, greiðir frá, at Aarstova hevði eina roykstovu, sum var einar seks ferðir seks alin til støddar. Harafturat hevði hon eina glasstovu, sum var einar seks ferðir sjei alin til støddar. Hon sum eisini varð brúkt at sova í. Úr glasstovuni var ein litil útbygningur á eini grótlaðing út móti ánni. Hetta var kamarið hjá Janusi og Hans Andreasi. Roykstovan gekk upp í tróðrið, meðan loft var yvir glasstovuni. Eingin veruligur kjallari var undir Aarstovu.

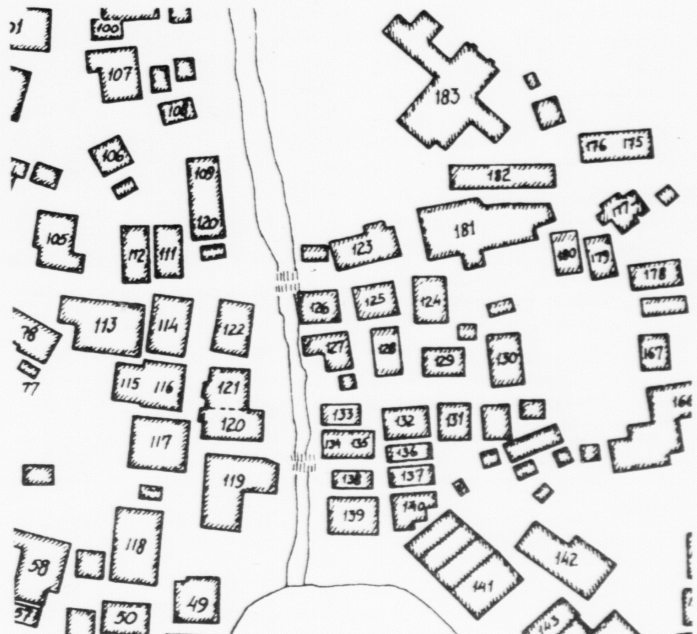
Hvørji eru grannahúsinu og hvør búði í nøkrum av teimum tá: Í Dandastovu, nr. 114, búði í kjallaranum Jóan Poulsen, sum var fergumaður. Hann átti ein son, Poul, sum var javngamal við Janus. Í Pætersastovu, nr. 113, búði maður, kallaður Dia í Pæstastovu, hann var inngiftur, konan kallaðist Karolina. Í Vertshúsinu, nr. 120, búði pápabeiggi Janusar, Hans Andreas, Dia á Vertshúsinu, sum hevði Hotel Djurhuus. Í Nýggjustovu, nr. 117, búði Edvard Bærentsen, skómakari. Hann byrjaði virki sitt á Sundi. Á Kamarinum búðu ættarfedrarnir hjá teimum, sum framvegis bera navnið á Kamarinum.

Fara vit yvir um ána, so hava vit Lagahúsinu, 123, Hjá Bøkjaranum 126, Ólastova 127, í Stórustovu 133, hjá Jørgen á Sandi og á Kamarinum 134 og 135, Gráastova 138 og oman móti sandinum hava vit Bajanstova 139. Hesi húsinu, við undantak av tí síðsta, vórðu rivin niður, og Handelsforeningen varð bygd — nú Essaba.

Aftanfyrri hetta húsaraðið liggur m.a. húsið í Geil 140, sum er nevnt í grein á síðu 8.

Umframt at skúli lá úti á Reyni, var skúli eisini í Quillingsgarði 181. Her gekk Janus í skúla.

Fleiri av húsunum á kortinum eru framvegis til. Í Fútastovu, 119, var longu handil, eins og tað er í dag, tá Janus vaks upp.

Hesin parturin av kortinum sýnir húsinu niðri við Eystaru vág. Kortid er tað, sum Johan C. Poulsen, blikkinsláarin, teknaði um 1860

Aarstova, sæð vestan í frá. Høgrumegin sæst Knútsstova og Vertshúsið. Vinstrumegin húsinu hjá Handelsforeningini